

ORO STOVIA.

BALANDŽIO 6, 1917 M.
Chicago ir apylinkės. — Šiandio
gražus oras ir šiltesnis; rytų laukia-
ma atmaina.
Temperatūra vakar augščiausia
40, žemiausia 36 laipsniai.
Saulė teka 5:24, leidžiasi 6:21.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Kaip protas, taip ir patyri-
mas neleidžia mums tikėtis,
kad tautos dora bujotų ten,
kur tikybiniai principai atme-
tami.

Geo. Washington.

KAINA 2 CENTAI
PRICE cents

CHICAGO, ILL., PETNYČIA, BALANDŽIO (APRIL) 6 d., 1917 M.
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

METAİ — VOL. II. No. 82

KARĖ S. V. SU VOKIETIJA

Pietinė Amerika prieš Vokietiją

Austrija su Turkija nori buti neutralėmis

Pusketvirto milijardo karės reikalams

KARĖ SU VOKIETIJA.

WASHINGTON, bal. 6. — Vakar po pietų ir žemesnysis kongreso butas džiūma balsų priėmė karės rezoliuciją. Reikiama, nuo vakar vakaro gyvuoja karė su Vokietija.

Su šia diena todėl paleidžiama darban visa Suv. Valstijų karės mašina. Galvaturkiais ruošiamasi kaip ant sausžemio, taip jūre.

Kongresui dabar pveda-
ma priverstino kareivavi-
mo sumanymas. Vyriausybė
trumpu laiku nori parupin-
ti skaitlingą kariuomenę.
Sulyg generalio štabo apro-
kavimų įinai į metus laiko
turi būti ligi pusantro mili-
jono išlavintų vyrų.

Meksikona prieš Suv. Valstijas.

Čia gauta oficialė žinia,
kad Meksikos prezidento
Carranzos paliepinu į Su-
vienytų Valstijų pasienius
sutraukiamą skaitlingą
meksikonų kariuomenę. Ko-
kiu tai tikslu daroma, tikrai
nežinia.

Carranza tvirtina, kad ka-
riuomenė siunčiama prieš
plėšiko Villos gaujos. Bet
numanoma, kad tai bus vo-
kiečių agentų darbas.

P. Amerika prieš Vokietiją.

Suv. Valstijų vyriausybei
pranešta, kad Brazilija
trumpu laiku pertrauksian-
ti diplomatinis ryšius su
Vokietija ir stosianti Suv.
Valstijų pusėje. Paskui
Brazilija tą patį padary-
siančios respublikos Argen-
tina ir Chili. Juk šitos trys
respublikos yra padariusios
sutartį ginti Amerikos saus-
žemį, jei prisieitų reikalas.
Dabar taigi ir prisieina tas
daryti.

Austrija ir Turkija neutralės?

Iš Copenhageno gauta ži-
nia, kad Austrija su Turki-
ja nemanančios pertraukti
diplomatinių ryšių su Suv.
Valstijomis, kol pirmiau to
nepadarysiančios Suv. Val-
stijos. Bet šitos paskelbė
karę tik vienai Vokietijai,
diplomatinius žodžiais ta-
riaht, Vokietijos vyriausy-
bei.

Suprantamas daiktas,
kad šita žinia yra neteisin-
ga. Vokietija visuomet pri-
vers savo talkininkes eiti
bendrai su jai. Kiba jau
Vokietija turėtų kitoki iš-
rovavimą, jei viena atskirai
veiktų prieš Suv. Valstijas.

Svetimžemiai apsaugoti.

Valstybės sekretorius
Lansing liepė paskelbti,
kad karės metu visi šioj ša-
lyj gyveną svetimžemiai
yra apsaugoti taip, kaip ir
jų turtas. Žinomas daiktas
neprivalo jie prielankiauti
Vokietijai, bet būti ištiki-
mais šiai šaliai. Taip yra
parėdyta paties kongreso.

Kaizeris plenuoja užpulti S. V.

Vakar Harrisburge, Pa.,
buvęs Vokietijoje Suv. Val-
stijų ambasadorius Gerard
kalbėjo vienam susirinkime.
Jis pažymėjo, kad Vokietij-
jos militaristai senai turėjo
mintyse užpulti Suv. Val-
stijas, jei jiems pasisektų
laimėti karę Europoje.

Vokiečiai, anot Gerardo,
tvirtina, kad jei jie ir lai-
mėsia karę Europoje, tai
visvien mažai pelnysia, nes
negausia gausaus už karę
atlyginimo. Kas kita yra
su Amerika. Tenai, esą,
visuomet galima prisizerti
aukso, kurs Vokietijai po
karės bus labai reikalingas.

Kuba pagalbon S. Valstijoms.

Kubos vyriausybė prane-
šė, kad šita respublika ga-
minasi eiti pagalbon Suv.
Valstijoms. Veikia busian-
ti paskelbta Kuboje mobili-
zacija. Kubos privalumas
stoti šale savo globėjos —
Suv. Valstijų.

BUVUSIOIS CARIENĖS PALYDOVĖ KALĖJIME.

Petrogradas, bal. 6. — Iš
buvusio caro rūmų Cars-
kam Siele paimta ir atga-
benta Petropavlovsko tvir-
tovėn buvusios carienės pa-
lydovė Virubova, buvusio
Rasputino artima bičiulė.
Virubova uždaryta vienam
kambarij su buvusio karės
ministerio Suchomlinovo
žmona.

DAR VIENAS S. V. LAI- VAS NUSKANDINTAS

Washingtonas, bal. 6. —
Gauta žinia, kad teutonų
nardančioji laivė Tarpže-
mių jūre nuskandino a-
merikonių laivą "Misou-
rian," kurs i, Genua plau-
kė į Ameriką. Įgula išgel-
bėta.

S. V. AMBASADORIUS APLEIDŽIA AUSTRIJĄ.

Washingtonas, bal. 6. —
Gauta iš Vienos žinia, kad
Suv. Valstijų ambasadorius
Penfield šiandien apleidžia
Austriją ir keliauja per
Šveicariją į Ispaniją į A-
meriką. Kokias reikalias jis
parkerliauja, kol-kas nežinia.

PAREIKALAUTA \$3,400,000,000 KARĖS REIKALAMS.

Washingtonas, bal. 6. —
Suv. Valstijų vyriausybė
kongreso pareikalavo pas-
kirti \$3,400,000,000 karės
reikalams. Šitiek pinigų
yra būtina reikalinga pir-
majai pradžiai. Sumanyta
užtraukti didelius specia-
lius mokesčius ant gyvento-
jų. Plenuojama paskirti
mokesčius už asmeniškias
ineigas pradėjus \$2,000 inei-
gomis. Norima uždėti aug-
štus mokesčius už svaiga-
lus, tabaką ir kitokius daik-
tus.

SVEIKINA PREZ. WILSONĄ.

Paryžius, bal. 6. — Pran-
cuzijos prezidentas Poinca-
re pasiuntė pasveikinimą
prezidentui Wilsonui, kad
pastarasis užstoja už civi-
lizaciją ir žmoniškumą sto-
damas karėn prieš Vokietij-
ją.

PATRAUKS KARĖN NEUTRALES ŠALIS.

Washington, bal. 6. — S.
Valstijų vyriausybė yra su-
maniusi patraukti karėn
prieš Vokietiją visas neu-
trales šalis su tikslu veikiau
pabaigti tą baisų kraujo
praliejimą. Suv. Valstijų
vyriausybė nori neutralėms
šalims pasakyti, jogei gana
joms svyruoti ir šaltai žiu-
rėti ir nežmoniškus Vokietij-
jos darbus.

4 ŽUVO NUO GAZO SPROGIMO.

Vakar po pietų po num.
179 N. Halsted gat. restora-
ne sprogto gazas ir sugriovė
namus. Sprogimo metu res-
torane buvo daug žmonių.
4 jų užmušta ir daugelis su-
žeista. Kaip paprastai to-
kiuose atsitikimuose, pra-
dėta platūs tardymai. Ieš-
koma kaltininkai.

100,000 KALINIŲ PA- LIUOSUOTA SIBERIJOJ.

**Tiumen, Siberija (Asso-
ciated Press)** koresponden-
cija). — Penkiasdešimts
tukstančių rogučių, vadina-
mų "kibitkomis," išsitie-
susių viena ilga eile, per
šiaurinės Azijos sniegus ga-
bena buvusios senosios ca-
ro vyriausybės aukas iš ka-
targos ir ištrėmimo į arti-
miausią Transyberijos gele-
žinkelio stotį. Tos caro
vyriausybės aukos, paliuo-
suotos nuo kentėjimų su
neapsakomu džiaugsmu
skubina į aptekimą vi-
suotina laisve Rusiją. "Ki-
bitkomis" keliauja visi tie,
kurie i tenai buvo pasiūti
be teismo, administrativi-
niu keliu kad padauginti
kapų skaitlių Siberijos tun-
dros.

Iš atžvilgio į metų laiką,
kad veikiai turės sekti pa-
vasariniai atofdyžiai, tie ro-
gučių karavanai skubina,
kad nesusivėlintų, kad ne-
laukti vandenimis komuni-
kacijos, kuri prasidės ne
ankščiau, kaip tik už šešių
savaičių arba poros mėne-
sių.

Norėdamas būti tos netu-
rinčios sau pavyzdžio emi-
gracijos liudininku, "Asso-
ciated Press" koresponden-
tas atkeliavo čionai su da-
bartinės dūmos atstovu M.
Rozenovu ir dviem buvu-
siais valstybės tarybos na-
riais. Šituos tris valdinin-
kus čia prisiuntė laikinoji
Rusijos vyriausybė. Jiems
liepta pranešti vietos gy-
ventojams apie įvykusias at-
mainas Rusijos valdžioje.
Jie visi trys apkeliavus Sibe-
rijoje gyvenančias tautas,
kurių dauguma dar gyvena
stabmeldystėje, supažin-
dins anas su tikruoju daly-
kų stoviu ir priruoš jas, ko-
kiuo būdu jos turi skirti sa-
vo atstovus, kaip už juos
balsuoti, kuomet bus pa-
skelbta naujos konstituci-
jinės vyriausybės rinkimai.
Politiškųjų kalinių pa-
liuosavimas vos tik dabar
pradėtas. Vakaruose nuo
Uralo kalnų koresponden-
tas susitiko su kuopele iš-
trėmtųjų, kurie, prasidėjus
dabartinei revoliucijai, bu-
vo nepertoliausia nuo gele-
žinkelio. Pirmas didesnis
sugrižtančių buris sutiktas
bekeliaujant geležinkeliu —
traukiniu Vladivostokas-
Petrogradas. Buris buvo
iš 150 žmonių. Tarpe jų
20 žydų revoliucionierių.
Jie visi grįžo iš Verehojan-
sko, šalčiausios žemės ka-
muolio vietos, atsirandan-
čios vakaruose nuo Baikalo
ežero. Šitie ištrėmtieji ga-
vo sau specialius vagonus ir

jau kelias dienas važiavo be
jokio sustojimo.

Atbėgus traukiniui i
Ekaterinburgą, ištrėmtinius
sutiko ir pasveikino minia
žmonių. Ištrėmtiniai pasi-
rodė labai apvertkinam fi-
ziškam stovyj: apdraskyti,
purvini, sunykę. Daugelį
jų kankina reumatizmas.
Du turėjo atšalusias rankas
ir kojas, o vienas, kurs
prieš pat revoliuciją buvo
mėginęs pabėgti, pašautas
kojoni ir suimtas. Visi vi-
saip apsitaisę, daugiausiai
pakeliui jiems padovanotais
rubais. Kaikurie užsivilkę
kailiniais ant kalėjimo uni-
formų. Jų tarpe buvo ir
vienas Odesos milijonierius,
kurs anuomet buvo prisid-
dėjęs prie jurininkų maišto
Juodųjų jurių karės laivy-
ne. Vienas ištrėmtinis net
buvo apsisiautęs paausuo-
ta Irkucko gubernatoriaus
tunika, kurs buvo prašalin-
tas i, vietos. Kaip jau to-
ji tunika pateko, sužino-
ta.

Ištrėmtiesiems kuovei-
kiausiai pagaminta pietųs.
Pietų metu pasakė kalbą
Sofija Vason, kuri už re-
voliucijinę literatūrą septy-
nerius metus iškentėjo įvai-
riose Siberijos vietose.

Kaip tik po Siberiją pa-
sklydo žinia apie revoliuci-
ją, tie ištrėmtieji, katrie tu-
rėjo priemonių, tuojaus lei-
dosi keliauti į artimiausias
geležinkelio stotis. Kelia-
vo dienomis ir naktimis
siaučiant baisiausiais šal-
čiams nusamdytomis arba
valdiškomis rogemis. Dide-
lė tų rogių ir rogučių dau-
gybė užkimo visus kelius,
einančius iš apylinkių į Ir-
kucką. Vietomis keliai
taip buvo užkinsti, kad
prasilenkti prisedavo lau-
kti ištisias valandas.

Praėjus penkioms die-
nomis po revoliucijos Irkuc-
kan pribuvo 6,000 ištrėmtų-
jų. Jų didžiama tečiaus
vietoje turėjo apsistoti, nes
pritruko geležinkelių vago-
nų. Ir vis daugiau jų at-
keliauja iš visų apylinkių.
Jie turės ilgai laukti, kol
gaus progą išgauti kur i
praeinančio traukinio vago-
nus.

Ekaterinburge priimti iš-
trėmtinius sutverta komite-
tas. Šito pirmininkas ko-
respondentui paaiškino,
kad naujosios Rusijos vy-
riausybės įsakymu iš Sibe-
rijos paliosuota apie 100,
000 žmonių — politiškųjų
ištrėmtinių, teroristų, revo-
lucijos platintojų ir dauge-
lis nekaltų žmonių, kurie
policijai nepatiko. Pasta-
raisiais keliais metais iš
Rusijos Siberijon buvo iš-

Anglai su rusais susijungė Mesopotamijoje

Vokiečiai posenovei skan- diną laivus

Vokiečiai užgina naujos taikos pasiulijimą

ANGLAI SU RUSAIS SU- SIJUNGĘ MESO- POTAMIJOJE.

Londonas, bal. 6. — Anot
"Associated Press" prane-
šimo rusų ir anglų pirmo-
sios sargybos pagaliau susi-
jungusios Mesopotamijoje.

NUSKANDINTA BELGŲ GELBĖJIMO LAIVAS.

Londonas, bal. 6. — Bel-
gijos garlaivis "Trevier"
plaukė iš New Yorko į Bel-
gijos pakraščius. Gabeno
nukentėjusiems del karės
belgams maisto ir drabužių.
Ji karės juostoje užpuolė
vokiečių nardančioji laivė
ir nuskandino. Pirm nu-
skandinsiant vokiečiai laivą
šoviniais apšaudė. Sužeidė
kelis žmones igulos ir patį
laivo kapitoną. Kuomet šo-
viniais neįstengė laivo nu-
skandinti, paleido jin torpe-
dą ir pasiuntė jurių dug-
nan.

RUSAI PAĖMĖ DU MESOPOTAMIJOS MIESTU.

Petrograd, bal. 6. — Ru-
sų raitarija užėmė netoli
persų rubežiaus Mesopota-
mijos miestus Khamikin ir
Kasrichirin, anot oficialio
rusų pranešimo.

tremta apie 20,000 sodiečių
pagal valsčių vyrių nuta-
rimų. Daugelis jų apsigy-
vens Siberijėje, nes prie
naujos tvarkos ir čia nebus
bloga gyventi.

Ištrėmtiniai daugiausia
buvo siunčiami į Jakucko
provinciją. Iš tenai jie
dabar ir keliauja į arti-
miausią geležinkelio stotį.
Iš Nerėnsko kasyklų pa-
liuosuota apie 100 kalinių.
Jų tarpe 7 moteris, kurios
buvo ištrėmtos ir nubaus-
tos sunkiaisiais darbais už
suokalbavimą prieš carą.
Ten pat paliosuota ir Ma-
ria Spiridonov, kuri kituo-
met nušovė žandarų pulki-
ninką už kalinių kankini-
mą. Jinai po paliosavimo
susirgo ir dabar randasi li-
goninėje m. Čita.

UŽGINA NAUJOS TAIKOS PASIULIJIMĄ.

Amsterdam, bal. 6. — Iš
Berlyno pranešama ir užgi-
nama pasklydęs gandas,
kad buk centralės valstybės
ir vėl sumaniusios naujas
taikos išlygas pasiulyti tal-
kininkams. Austrijos už-
sienių reikalų ministeris
Černin nekuomet, esv, neiš-
sireiškęs apie taikos reika-
lus.

BE ATODAIROS SKAN- DINĄ LAIVUS.

New York, bal. 6. — Vo-
kiečiai be jokios atodairos
skandina jūre laivus,
koks tik joms po akių pasi-
suka, nežiurint kam jis pri-
gulėtų. Nuskandino toms
dienomis Belgijos pašelpinį
laivą "Feisteni," kurs ga-
beno badanjančiams bel-
gams kviečius. Be to nu-
skandinta dar keli neutra-
lių šalių laivai. Vokiečiai
tiesiog pašėlo.

BREŠKOVSKAJA MASKVOJE.

Maskva, Rusija, bal. 6. —
Vakar čionai po ilgos ke-
lionės iš Siberijos atkeliavo
žinoma rusų teroristų drau-
gijos narė Breškovskaja.
Jinai dabar eina 73 metus.
Kelis kartus buvo ištrėmta
Siberijon. Du kartu iš ten
pabėgo. Ištrėmime iškent-
ėjo 44 metus. Čionai ji iš-
kilmingai priimta.

KAIZERIS MIRTINAI SERGAS?

Londonas, bal. 6. — "Mor-
ning Post" nuo savo kores-
pondento iš Washingtono
gavo žinią, kad Vokietijos
kaizeris mirtinai sergas.
Tasai korespondentas tą ži-
nią pasėmęs nuo amerikoni-
nių bankierių, kurie turi ar-
timus ryšius su Vokietijos
vyriausybe. Suteikusieji
tą žinią korespondentui
tvirtino, kad kaizeris var-
giai išliksias gyvas sekan-
čiais keliais mėnesiais.
Pats korespondentas nuo
savęs priduria, kad mirus
kaizeriui Vokietija palik-
sianti respublika.

ir 18-tos gatvių.
ATDARAS: Panevėžius, Ke

Sveiki Sulaukę Šventų Velykų!

GAUDŽIANT VELYKŲ VARPAMS

Beveik du tukstančių metų atgal, vakarinėje Azijos dalyje, drėgnoje uoloje šakotų kiparisių ir liemenių palmių pavėsyje, gulėjo baltą drobę suvyniotas lavonas, rymiečių kareivių budriai saugojamas. Tai buvo Kristus iš Nazaret, kurį stabmeldiškas ir ištverkęs pasaulis pasmerkė mirtin. Dvi ištisi dieni ten tunojo Jo kunas ir tik trečiai dienai auštant staiga iš dangaus nukrito ant karsto stebėtina šviesa, nematoma jėga nustumė nuo jo akmenį ir nukankintasai Kristus visoje savo galybėje ir gražume kėlėsi iš numirusių.

Tame ankstyvo pavasario šypsojančiame rytmetyje įvyko didžiausias pasaulio stebuklas, tai buvo laimingiausia žmonijos diena. Savo prisikėlimu Kristus parodė pasauliui, kad Jis yra tikras Dievas. Kad tik Jis suteikia žmogui tikrą užsigandimą gyvenimu, kad tik su Juo galima atsiekti idealą ir likti išganytų.

Sutruškinę mirties retėžius Kristus ėmė skelbti savo prakilną, tyrą, nesikeičiantį neišmatuojamąs vertės mokslą. Kuomet nuožmi vergija buvo didžiausiam žydėjime, kuomet didesnė dalis gyvenančių pasaulį žmonių buvo skaitoma pasibjaurėjimo vertais gyvuliais aršiausioje to žodžio prasmėje, Kristus pirmas paskelbė meilės, brolybės ir lygybės obalsius, įsakydamas mylėti net savus priešus, aiškindamas, kad viskas, kas tik gyva privalo gyventi kuomeiliausioje santaikoje, kad silpnutis avinėlis galėtų ganyties šale draskančio liuto. Bendrosios meilės evangeliją nešdamas Atpirkėjas tvėrė mums tikrosios laimės viešpatiją, troško, kad kiekvienas žmogus būtų kupinas meilės, doros, teisingas, grynas, panašus į Dievą.

Idealiskiausios prakilnybės žvaigždėmis spinduliuojantis Meilės, Brolybės ir Lygybės Pranašo mokslas nejučiomis visus masino, viliojo prie savęs, neatsisverdiant nė į didelius sunkumus jo pildyme.

Nors pasaulis pripažino Kristaus mokslą, bet silpna, nuodėminga, prie blogo palinkusi žmogaus prigimtis beveik per dvidešimt šimtmečių dar nesugebėjo taip giliai ir protingai persiimti krikščionybės idealais, kad juos įkūnytų, kad jais naudotųsi visuose kasdieninio gyvenimo santykiuose. Pastarųjų metų atsitikimai dar aiškiau ir vaizdžiau visiems parodė, kokie mes menki esame Kristaus pasekėjai, kaip nesutinka mūsų elgimasis su tuo vardu, kuriuomi mes taip mėgstame didžiuoti. Išrodytu,

kad visagali įsakymą "Mylėkit viens kitą" jau esame visai užmiršę, nes stabmeldiškas barbarizmas numyse nuolat didėja ir platinėja. Keršto, neapykantos ir vergijos geidulyje paskendo visos šalys, o ypač "kulturingoji" Europa, visur siaubia pagieža, įtužimas, nedorybė, visur ašaros, vaitojimas, laužymas švenčiausių žmogaus tiesų.

Sviete tu mano, juk ir šiandie, kuomet varpai gaudžia Aleliuja, milijonai sugyvuojusių žmonių, apsiginklavę baisiausiais žudymo pabuklais vietoje krikščioniško Velykų pasveikinimo, taikina viens kitam į kaktą mirtingus šovinius, siuntinėja nuodijančias dujas, aizosi kunus durtuvais ir peiliais, su žvėrišku įmirtimui naikina kultūros židinius. Mirties giesmės garsai trečiuose baisios karės metuose netik, kad nesusilpnėjo, bet padidėjo ir net ruošiasi užskambėti ten, kam lig šiol dar buvo ramiau, kur krikščionys ant aukuro stabmeldiško karės dievaičio Marso sulygina mai mažai dėjo aukų.

Stingsta jausmai iš skausmo krutinėje dar ir delto, kad nuo dabartinės karės ašarotų malonių kenčia netik tie, kurie užsigėdė kovoti, bet kenčia ir nenorientieji žmonių skerdyklų, kurių ramus kultūros darbas trukdomas ir naikinamas vien tik delto, kad jie yra vergai stipresnių ir fiziška jėga negali ginti savo šventų, neužginčijamų teisių. Štai ir mūsų nekaltos Lietuvos jau treči metai verda žut-but kova dviejų mirties žaibų, palikdama paskui save kraują, gaisrus, griuvėsius ir neišpasakytą skurdą. Visa mūsų kadaise turtinga šalis nuo Vištyčio kalnų iki Baltijos jurių virto milžinišku kapinynu ir duobėse dažnai galima užtikti du greta gulinius brolius lietuvius, kuriems iš prievartos reikėjo užmušti viens kitą, nes jie ne vieno pono vergai.

Budavo smagu kada tai Velykų dienoje mūsų tėvynėje, galingi ir linksmybės pilni garsai velykinės giesmės veržėsi iš krutinių lietuvių ir jos jaukus aidas virpėjo mūsų gaivinančiuose pušynėliuose, krištuliniuose ežeruose, žolynų vainikais padabintose plevose.

Bet liudnos ir baisios šių metinės lietuvių tautos Velykos, o praeitų laikų atsiminimai dar skaudžiau žeidžia mūsų sopuliuotą širdį. Ir užtat mes verkiame šioje dienoje vietoje linksminties, nes mūsų nekaltos tautinio atgimimo skambėjimas nutildytas, parako dumų debesiai ir durtuvų miškai atnešė mums badą, kur yra mūsų artimieji, ar jie turi Velykoms sudžiuvusios plutos, nežinome ar bė-

Visiems "DRAUGO" skaitytojams, visoms katalikų tautiečių draugijoms, visiems lietuviams ir šiaip žmonėms visa širdimi linkime kuolaimingiausių švenčių ir skaisčios ateities po jų. Pasaulio laimė ir nelaimė, deja, ne nuo mus linkėjimų pareina. Bet meilė išreikšti visiems žmonėms turime progą per V. Jėzaus šventes. Tegul broliai ir seseris mažiau pritirs sopulių ir vargų; tegul dažniau turės kuomi pasidžiaugti. Tegul išsipildo gerieji jų širdžių troškimai!

"DRAUGO" REDAKCIJA.

P.S. Velykinį priedą Chicagos gyventojams siunčiame subatoje, o tolimiesiems viena diena anksčiau.

Moterys rado kapą. Angėlas tarė joms: "Žinau, kad ieskote Jėzaus. Jo nėra čia. Štai pažiūrėkite vietos, kur Viešpats buvo paguldytas. (Mat. 28, 5, 6)."

ra ten mūsų bažnyčios, namai, svirneliai.

Beť nors Lietuva pavergta, badauja ir karės vėsulos skaudžiai sunaikinta, mes neprivalome bėjęgiai mūliusti, neprivalome gyvįj nūstoti vilties sunkmetyje. Ir gerdami karčių sielvartų taurę iki dugno vis tiek Gyvybės Kunigaikščiui giedokime šiandie Aleliuja ir siųskime jam karštas maldas, kaip ir pirmą siuntėme. Ši, Kristaus prisikėlimo šventė, kaip tik mums suteikia viltį geresnių laikų ir pridūda daugiau jėgų perkeisti dabarties goltos kančias. Prisikėlęs Kristus pergalejo nedorybių pasaulį ir pažadėjo ramybę geros valios žmonėms. Taigi, draug su Kristum privalės atgimti ir viskas, kas Jame turi pradžią ir pabaigą — ir tiesa, ir meilė, ir dora, ir santaika. Tik bukime žmonės geri, mylėkime dorą ir teisybę, neprazudykime bendrybės jausmo prie savųjų ir su meile tieskime pagalbos ranką kiekvienam nelaimingam, kuris to reikalauja.

Kuomet šioje meilės ir taikos dienoje susėsime prie velykinio stalo, pirmutinė mūsų mintis tegul lekia, pas tuos tautiečius, kurie neteko pastogės, kurie neturi duonos ir drabužių, kuriems nemielasirdingoji karė prazūdė tėvus ir maitintojus. Te mūsų širdis buna mielaširdingos toms nelaimingoms karės aukms, o pareigos ir broliškos meilės balsas tepaskatina mus atlikti savo žmogišką priedermę.

Linkėtina, idant kiekviena lietuviška šeimyna būtų šviesi, veikli, santarvinga,

VELYKOS

Išėjimas iš Egipto.

Jau beveik pusketvirtą tukstančio metų, kaip yra pasaulyje Velykų šventė. Jos pradžia buvo neapsakomai linksma. Keturi šimtai metų vaivajusi Egipto vergijoje žydų tauta atgavo laisvę.

Devynis kartus Egipto faraonas buvo žadėjęs išleisti žydus ir devynis kartus savo prižadų neišpildė. Devynis kartus nelaimingai tautai žybtelėjo laisvės spindulys ir devynis kartus užgeso. Bet Moze prilaikė viltį savo tautiečių širdyse. Jis liepė jiems rengtis į kelionę, persijuosti strėnas, pasiimti lazdas ir rankas ir statiemis valgyti išieigos avinėlių.

Avinėlis turėjo būti žiemamitis, be dėmės, sveikas ir skautus. Jį pjaujant nevalia buvo kaulų sulaužyti,

idant joje bujotų Kristaus ir savosios žemės šventa meilė draug su tvirtu, nuosirdu pasiryžimu išgelbėti tėvynę nuo bado mirties ir iškariauti jai laisvę.

Duok Dieve, idant sekančios, ketvirtos, Velykos su tvirtu mums taikos dainą, nušluostytą ašaras, sustabdytų kraują upelius ir įkūnytų mūsų tautos teisingus ir neužgesančius troškimus.

Tuomet, tai bus tikrai Velykos ir karės nuvargintas pasaulis draug su iš numirusių prisikėlusią Lietuvą džiaugsmingai galės giedoti:

"Linksma diena mums Pusanro tukstančio kar-
K. G ty žydai šventė savo paluo-

jo krauju reikėjo patepti duris, jį kėpė ant ugnies sukurtos duobėje, padėjus ant dviejų kryžiai sukeistų medinių pagalių.

Žydams pasirengus į kelionę, Egipte pasidarė išgaistis ir nelaimė. Visuose namuose išmirė pirmgimiai sunus tuo pačiu laiku. Egipto visuomenė kaltino savo šalies vyriausybę, kad, bereikalo neišleisdama pavergtą tautos, traukia nelaimės ant savo šalies. Nusigandęs faraonas leido žydams išeiti.

Grįžtant pavasariui, po žiemos atgijant gamtai, džiaugsminga žydų tauta su dainomis ir giesmėmis iškeliavo iš Egipto, iš vergijos namų. Veikiai išėjo iš derlingos Niliaus klonies, jie pasijuto tuščioje tyrumoje. Tik štai debesis kaip augštas storas stiebas atsirado ties jais. Jis slinko pirma, o jie ėjo paskui. Jie ėjo ir rytus. Jo šešėlis juos saugojo nuo karštų saulės spindulių, kurie pietų šalyje ir pavasario metu buvo smarkūs.

Žydų Velykos.

Žydų išėjimas iš Egipto tai pirmutinis atsitikimas, kad pavergtoji tauta atgavo laisvę. Istorija nežino senesnio panašaus įvykimo. Izraeliaus tauta pirmutinę pasaulyje gavo paragauti, kaip saldi laisvė po vergijai. Iš džiaugsmo izraeliai pasiketino kasmetą minėti savo išėjimo dieną. Tai buvo 15 diena pirmojo jų mėnesio, kuris vadinasi Nizan.

Pusanro tukstančio kar-
K. G ty žydai šventė savo paluo-

VELYKŲ SULAUKUS.

Pavasario dienos išaušo, prašvito; Pabudo gražus prigimimas, Ir prašė nuo Viešpaties apdaro kito Ir laukų ir girių užimas.

Numetus ledus, nusidžiugus Venta Banguoja, bučiuoja krantus; Ją sveikina paukščių linksminga byla Ir arti išėjęs žmogus.

Velykos, Velykos! Kas jūsų nelaukė, Kaip kudikis margo kiaušinio? Rods šimet jų laikas toli nusitraukė: Gal rubo neteko žieminio.

Bet štai ir sulaukėm! Giesmė velykinė Išbėgo į dangų augštai! Užkaito iš džiaugsmo atšalus krutinė, Ir laimės ilgėjos sapnai!

Prasijuokė saulė skaisčiais spinduliais; Palangiais vaikai prieš ją šildos; Jau puošiasi miškas drabužiais žaliais, Ir žiedas ant kalno jau gvildos.

Maironis.

savimo atmintį. Iš visos žemės vyrai susirinkdavo į Jeruzolimą. Per aštuonias dienas gražios išklmės nesiliaudavo Dievo namuose ant kalno Sijon, gražiausioje sostapilio dalyje. Šventė prasidėdavo iš vakaro. Saulė nusileidus stati žmonės valgydavo avinėlių taip iškeptą, kaip Egipte buvo liepta, tepdavo savo duris jo krauju, nevalgydavo raugintos duonos. Kada penkiolikta Nizan pasitaikydavo pėtnyčioj, tada šventės pradžia perkeldavo viena diena vėliau, idant nebūtų dviejų subatų pagrečiam. Per Velykas visi darbai buvo uždrausti taip pat smarkiai, kaip ir subatomis.

Praėjo daug amžių nuo to linksmo pavasario, kada žytodai išėjo iš Egipto. Rymo kariuomenė pavergė visą pasaulį. Pompėjus atvedė savo legijonus į Palestinos žemę ir užėmė ją. Rymo imperatorius nežyda Erodą paskyrė karaliauti žydų žemėje. Ciecorius Tiberijus atsiuntė į Jeruzolimą savo valdininką Pontijų Pilotą, kad laikytų žydus paklusnybėje. Izraeliaus tauta neteko savistovybės.

Jezus Velykų Avinėlis.

Joje atsirado Mokytojas, paskui Kurį žmonės po tris dienas vaikščiodavo užmiršdami pavalgyti, norėdami tik klausyti Jo pamokslų. Ant Jo išsipildė visa tat, ką pranašai buvo sakę apie busiantį Mesiją. Jis gydė aklius ir kurčius, Jis gražino sveikatą raupuotiesiems, Jis prikeldavo numirėlius. Vė-lai ir bangos Jo klausė. Jis įjojo į Dovydo miestą kaip karalius. Žmonės tiesė Jam ant kelio savo rubus ir medžių šakas. Tik Jam pranojus jie patyrė, jog Zakarijo pranašo jau buvo aprašytas šitas atsitikimas pirmųjų šimtų metų ir paminėti asilo pataitė ir asilukas ant kuriųdviejų Jis įjojo kukliai.

Bet dar nebuvo išsipildė, kas pranašų pasakytą apie Mesijo kančią.

Tik štai tautos vyriausybė Jėzų suima, suriša, pasodina kalėjiman, nuteisia ir kojas perduria vinimis, kaip Dovydas buvo pranašavęs, bekaldami prie kryžiaus; drabužiais pasidalina, ir meta burtus, kad žinotų, kam teks megstinis ir rubas. Viskas įvyksta, kaip buvo parašyta 21 psalmėje pirm 1048 metu.

Jėzaus kraujas tyška ant žemės!...

Saulė aptemo, mėnuo nepasirodė, uolos plyšo, slapioji Bažnyčios vieta atsidengė, nes uždangalas parplyšo nuo viršaus iki apačios. Seniai mirusieji žmonės pasirodė mieste ir sakė, kad mirė Mesijas, Dievo siustas mokyti žmones, ir juos atpirti iš dvasių vergijos.

Tąja pačia diena, kada Jėzus mirė, žydai valgė velykų avinėlių, kaip Jis nužudytą ant dviejų sukeistų medžių. Raštininkai ir mokslininkai negalėjo džiaugtis Nazaretiečio mirtimi. Panašumas tarp Velykų avinėlio ir Jėzaus mirties graužė jų sąžines. Įkyri mintis skverbėsi į širdį: Jėzus buvo Dievo Sunus tapęs žmogum, kad pasaulį išgelbėtų iš dvasių vergijos. Kaip Velykų avinėlio kraujas Egipte išgelbėjo žydų namus nuo mirties, taip Jėzaus kraujas gelbsti žmones iš dvasių prazuties.

Jėzaus atsikėlimas.

Netikėdami savo mintims, bet bijodami jų, farizėjai sulaužė šventę, neėjo pas Pilotą prašyti sargų Jėzaus kapui daboti, kad kas blogo neatsitiktų.

Tik štai subatos šventei pasibaigus, kad išaušo pirmadienio rytmetys, pasklinda garsas, kad Jėzus kėlėsi iš numirusių. Pati sargyba skleidžia tą žinią ir liudija ją. Mokslininkams ir politikams rupestis skaudesnis

(Pabaiga ant 4-to pusl.)

KRISTUS IŠ NUMIRĖLIŲ PRISIKĖLĖ¹)!

Emilija Meškauskienė pa-
būgusi iš dvaro Skaraitiš-
kės, Šidlavos par., Raseinių
aps., Kauno gub. paieško-
jo sumaus Jono Meškaus-
ko.

1) Vl. Solovjovo "Velykinyj
niskas."

Mes mirštame todėl, kad mūsų dvasinė jėga, surišta viduje nuodėmėmis ir geiduliais, pasirodo neužtektinga užgriežti, įtraukti vidun ir perkeisti savin visą mūsų paviršutinę, kūnišką esmę: jai atpuolus mūsų igimtoji nemirybė (prieš tai paskutini iš numirusiųjų priskelbi-

is numurēji prisiņēmuši tiesas yru vairsāki pilna tiesa, netik tikējimo tiesa, bet irg proto tiesa. Jeigu Kristus i numirēli nebutu prisiņēkē Jeigu Kaifas pasirodytu teisingas buvēs, o Herodas i Pilotas — buvē išmintingi pasaulis pastoty beprasme blygībēs, apgauliojimo i mirties viešpatyste. Kova ējo ne apie kieno-nors gve nimo panaikiniņā; bet apy tai, ar pasibaigēs tik rā

(Iš organo lietuvų katalikų jaunomenės "Ateitis," išeinančios Europoje)

nasi, silpnėja dantys. Kieti dantys, lygiai, kaip antai: plutelės, riešutai, padžiovinti piragėliai, vaisiai ir tt. labai naudingi, nes juos bekramtant sutvirtėja dantys.

Zofija Dombrowska, pa-
ieško brolio vaikų. Antano u-
Onos ir Antano ir Liudvik-
Pociukų. Visų viršminėtų
tremtinių toks adresas: Rus-
sia, gorod Tomsk, Malaja
Podgermajja ulica, dom No-
18.

**MOTERIŲ DARBININKŲ
SKAITLIUS
DIDĖJA.**

BASTUOKLIŲ VELYKINIAI ATSIMINIMAI.

Velykos tai didi ir nepaprasta diena. Beveik visoje dienoje jaučiasi pakilęsi, vertesniai, visų dvasia darosi švelnesnė, geresnė, labiau bjaurėjas kasdienio gyvenimo purvais, karščiau pamilsta dorybės spindulius ir išpuodingiau jaučia linksmybę bei nuliudinimą.

Velykų šventė—atsiminimų šventė. Ką kodel toje dienoje žmogaus vaiden-tuvėje nejučiomis gema eilių eilės praeities vaizdų, tveriasi ryškūs pragyventų valandų paveikslai, praėjusių Velykų iškilmės. Pas mus, kaip pas lietuvius, velykiniuose atsiminimuose yra daug bendrybės, musiškos vaidentuvės atsi-randa galybės panašų vaizdų, bet deja jie dažniausiai pagimdo tik gilų sopantį atsidukėjimą: "Dieve, susi-mylėk!"... Musų atsimi-nimai kraujuoti, paniurę, liudni, kaip laidotuvių procesija, kaip musų tautos li-kimas. Tiek mums skriaudų daroma, taip vis nelai-mingai dedasi musų istori-jos bėgis. Su žemaičių sta-rostos Katkevičiaus verks-mu, prašančiu ant kelių ka-raliaus Zigmanto Augusto nevienyti Lietuvos su Len-kija, prasidėjo lietuvių gol-gota ir rodėsi, kad jau su tuo verksmu ir pasibaigs musų galybė, išplėčiusi Lie-tuvos valstijos ribas nuo Baltijos iki Juodųjų jurių ir nuo Bugo iki Dunajui. Lenkai gražiuoju paverge musų tėvynę įvedė joje baudžiamą ir ponai išstius metašimčius mus plakė ry-kštėmis ir botagais, mainė ant arklių ir šunų, skyrė vaikus nuo tėvų, žmonas nuo vyrų, brolius nuo sese-rų. Svetimais blizgučiais suvilnuota diduomenė ir smulkiesnioji bažorija nusi-grįžo nuo musų, paliko vie-mus. Nuo pat pradžios to-jo susivienijimo su pietų kaimynais, graži lietuviška kalba, dainos, papročiai pradėta niekinti, drabstyti purvais, pravardžiuoti niek-šiškais žodžiais. Laikui bėgant mes patekome į na-rusius besodžiams kaimynams iš rytų ir vakarų pusės. Musų tėvynės kunas tapo išdraskytas, lietuvių vertė smeigti durtuvą lietuviui į širdį, atėjusiai viršininkai nesuprasdami musų kalbos nei papročių, kaip įmany-dami mus skriaudė, mušė, plėšė, varė ant kartuvių prie užtat, kad mes kryžius tik kelių statėmė, kad iš lietu-viškų knygų meldėmės bei kad protestavome, kuomet budeliai-užgrobikai laužė kaulus tikram broliui. Men-kiausias musų tautiškas gy-vybės apsiroškinas buvo žiauriai persekiojamas, lie-tuvių prakaistu aplakstyta žemė dovanai dalinama barzdotiems atėjūnams, už-kalė musų rankas ir kojas į kietiausius vergijos rėtė-žius. Tyliai reikėjo mel-sities, tyliai privaldėme lie-ti kraują už svetimus reika-lus, tyliai verkėme žiurė-dami į nagaikomus muša-

ma ir niekinamą motiną. Budelių įnešimas buvo taip didelis, taip žiaurus, jog rodėsi, kad jie pasiryžo nuo žemės skritulio paviršiaus išaukinti netik tautą, kai-po politiską organizativi-kuną, bet kaip žmones, skiriančius nuo kitų tuo, kad lietuviškai kalba, myli Nemuną, dainuoja apie Birutę ir jos mylimąjį.

Didi lietuviška skriauda skundėsi ir jautrioje dainoje, ir liudnuose muzikos to-nuose, ir tylioje maldoje. Žodžiu sakant milijonų as-a-ronis ir skurdu mes rašėme pastarųjų metašimčių visus savo istorijos lapus, krau-juose pluduriavo visų užma lietuviybė.

Žiauriai ir neteisingai persekiojami ir ubaginami lietuviai, negalėdami pake-sti užgriobikų plėšrojo sei-mininkavimo, su pilnomis krutinėmis sopulių keliavo svetur, nes krauju už kraują nenorėjo mokėti.

Kaip benamiai valkatos, kaip vagis slapčiai naktimis mes bėgome prie rubežinių stulpų peržegnoti savo gim-tinę žemę ir atsisveikinti su ja gal ant visados... Šlame-jo mums banguojančių javų dirvos, "sudie" šnabždėjo lapuoti beržynėliai, meiliai glostė iškeliaujančią sveti-moni žemėn sunų švelmtis vakarų vėjelis.

Kaip gyvi lavonai ėjome mes tarp kapų tėvų, žuvu-sių už meilę prie šitų dirvų, o užpakalį švietėsi gaisrai deginanų sodžių, matėsi še-šėliai kartuvių, girdėjosi dusavimai ir verksmas ap-nuogintų ir kankinamų bro-lių ir seserų. Traukėme svetur keikdami savo dalį, nešdami svetimiems savo jaunystę, savo jėgas.

Ir prasidėjo musų basty-masis po svetimus užkam-pius, musų Velykos tarp svetimųjų.

Prisipildė musiškais ki-tataučių fabrikos, kitatau-čių kasyklos ir kitokios jų-jų įstaigos.

Pasipylė prakaitas darb-ščių, melynakių Pabaltijos gyventojų kitų naudai, kitų žemėje...

Nesipasakytai edė mums pradžioje ilgėjimas ir nusi-minimas, veržėsi siela prie savųjų, prie velykinių sta-lų. Išstas naktis mes ne-miegodavome, mintys skrie-jo ten, kur tamsūs miškai, kviepiantis šienas, zirgan-čių bitučių pilni sodai. Bet ilgainiui lietuviška dvasia svetur truputį nurimo, ap-siprato, kaip ir patsian užsi-ganėdino.

Gali gale po tamsiosios nakties musų padangėje už-žibo dalinos laisvės žvaigž-dutė, žadanti geresnę ateitį. 1905 metais afgavome už-draustą spaudą, pavėlyta buvo jungties į kaikiuros ryšies draugijas, pradėjome šalinties nuo karčios lenke-nybės, puolėme į viešą vi-suomeninį darbą. Bet, ai-nam, pačioje užmazgoje musų kultūrinio laisvesnio gyvenimo sukurio ištiko tarp musų budelių baisioji karė: Lietuva atsidurė tarp kujo ir priekalo, vėl užmirė jos tautinis atgimi-nimas, vėl bežirdis likimas lėmė mus blaškyti ties pra-žuties krantu. Nesykj Lie-tuva raudonavo gaisrų pa-

švaistėmis, nesykj kryžio-kai ir kiti prieši plešė mu-sų turtus, degino kaimus ir pilis, bet tokių nelaimių, ko-kios dabar aplankė, gal dar niekuomet lietuviai neregė-jo ir nekeitė.

Ir prisiminus tą viską, pažvelgus į tėvynės ir savo asmeninę praeitį taip doro-si skaudu ir verksminga, kad rodosi gyventi neverta. O tos velykinės giesmės garsai—dar labiau didina skausmus, nes tai atsimini-mų šventė.

Prisiminus, kad šiandien Velykos, iš fabrikų, kasyk-lų, iš svetimų vietų kur musų skurdas atvarė, verž-šis ilgėsi pilna mintis prie savųjų.

Giliai užsimastęs varguo-lis darbininkas sunkniubės prie nuolatės užiančios ma-šinos apie Velykas pralei-stas jaunystėje mylimame sodžiuje Šventosios pakrau-tyje. Sapnuos pragyven-tas valandas gražioje tėvy-nėje lietuvis žemdirbys da-bar kasantis kur tai požė-mėse svetimiems turtą. Apie velykinius margučius, apie gimtinio miesčinko bažnytėlę storių klevų ir ažuolų glėbyje, apie rutų darželius mintys šiandien musiškis išveis, gulintis kur nors ligoninėje su svetimos mašinos sutruškintomis ko-jomis bei rankomis.

Ir aš pasistiebes žiurinė-siuos Velykų dienoje į čio-nykščių ponų šviesiai ap-šviestus langus, kur iš kiek-vieno kampelio tryška šet-nyminio gyvenimo jauku-mas ir varginusios nepagy-tinų pavydumo jausmų: nes tie žmonės savoje tėvynėje, o tu esi valkata, svetimas tarp svetimų, nieko neži-nantis apie savo tėvus, gi-mines bei draugus, praži-dęs ateities užnamymus, gyvenantis neuztikrintu, al-kanu rytojumi.

Kaz. Gintis.

VELYKŲ VARDAS.

Žydų kalboje perėjimas vadinosi **pesach**. Iš žydų kalbos per aramaišką tas žodis perėjo į griekšką kal-bą ir pasidarė **pascha**.

Grekams tas žodis ypa-tingai patiko, nes jie turė-jo savo žodį **paschein**—ken-tėti. Grekai tapo krikš-čionimis. Velykas jie šven-tė minėdami ne žydų pa-liuosavinį iš Egipto, o Je-zaus atskilimą iš numiru-sių ir buvusias prieš mirtį kančias.

Iš grekų kalbos žodis **Pas-cha** be permainų perėjo į lotynų kalbą, iš kurios jis paskui praplito taip vadi-namose romanų tautose, nes jų kalbos susidarėjusios iš lotynų. Italai Velykas vadina **Pasqua** (tariasi Pas-ka), ispanai **Pascua** (ta-riasi taip pat kaip itali-škai), praneuzai — **Paques** (tariasi Pak).

Tas žodis perėjo ir į toli-mesnes kalbas. Škotai sako **Pask**, niderlandai **Paschen**, danai ir norvegai **Paaske**, švedai **Pask**, vietomis ir vokiečiai taria **Paisken**.

Literatinėje vokiečių kal-boje Velykos vadinasi **Os-tern**. Tas žodis bendros kilmės su angliškų žodžiu **Easter**. Spėjama, kad tas

Marija Magdalena pažino Jėzų atsikėlusį iš numirusių ir tarė: "Gerasis Mokintojau". (Jon. 20, 16).

žodis kilęs iš vardo, vienos stabmeldiškos tautų die-gaitės, kurią angliai ir saksai kitados bendrai garbinda-vę pavasariui prasidedant. Tai dievaitė vadinosi **Eostre**. Mat, žmonės tapo krikščio-nimis, ale pasilaikė sta-bmeldišką išnykusios šven-tės vardą naujai iškilnei minėti.

Lenkai šią šventę vadi-na **Wielkanoc**, tat reiškia, didžioji naktis. Didrusiai **Voskresenije** Christovo, t. y. Kristaus atsikėlimas, ar-ba kitaip **Veliki sviatili** prazdnik, t. y. didžioji švie-sioji šventė.

Nėra tikros žinios, iš kur atsirado lietuvių žodis **Velykos**. Kai kurie spėja, buk musų tėvynėje, kol ji dar stabas garbino, būvę pava-sario meta mumiūrių šven-tė. Kadangi dušia senoviš-kai vadinosi **vėlė**, delfo, sa-ko, lygės ir Velykų vardas. Kaip vokiečiai su anglais krikščionių šventę **ėmė** vadi-tyti stabmeldišku vardu, taip, sako padarė ir lie-tuviai.

Velykos vargu galėjo pa-sidaryti iš lenkiško **Wielka noc**: perdidelis skurdamas. Greičiausiai lietuviai pasi-laikė pirmą žodį iš nykstau-čio Rusijoje, o kitados labai paplitusio Baltgudijoje žo-džio **Veliki prazdnik**. Tik antrąjo žodžio lietuviai ne-įstare; todėl iš pirmojo pa-sidarė žodį Velykos.

DIRBTINĖS AKYS.

Dabartinėje karėje vieni ru-pinasi išrasti knobaisiausius budus užmušti bei sužeisti žmonės, o tame pačiame laike kiti stengiasi kuodaugiausiai išgelbėti sužeistųjų ir raišiams suteikti tam tikrus frankius, su kurių pagalba maloniai ir patogiau būtų baigti amželi. Dėl šio dalyko jau andai kal-bėjome "Drauge" apie naujus budus tą žaidų gydymo, nuo kurių pirm sužeistieji mirda-vo. Bet ne menkai išbulinta technika gydymo tuomi nepa-sitenkina. Ji pagamino sužeis-tiems visai naujas dirbtines kuno dalis, kurios beveik ne-skiria jų nuo normalių žmo-nių. Dirba rankas, kojas, ausis, atskirus pirštus ir t. t.

Net akis įgudę gydytojai su-geba padaryti taip, kad sunku jas atskirti nuo tikrųjų. Bet akis dirbti yra nepaprastai sunku ir tokių dirbėjų ant mu-sų planėtos skritulio dabar yra tik 12: vienas New Yorke, vienas Londone, vienas Venecijoje, keturi Vokietijoje ir pen-ki Paryžiuje. Išskiriant daktarą Coulomb'ą (Paryžiuje), vi-si kiti dirba akis iš stiklo. Gi šis daktaras tame dalyke var-toja kitokią medžiagą ir jis daugiausiai išbulino šių chirurgijos šaką. Daktaro Coulomb'o iš krioštolo ir ema-lio padirbtos akys savo išvai-zda visiškai nesiskiria nuo normalių akių, bėda tik, kad jomis negalima matyti ir kad jos nemirksi. Bet daktar-s Coulomb gali padirbti ne-tik akis, bet ir veidus. Jo dirbtiniai akys ir veido dalis ne-šioja tukstančiai žmonių. Jis yra chirurgijos profesorium ir pirm tarnavo praneuzų kariuo-menėje. Už narsumą ir išradi-mus Praneuzijos vyriausybė ap-dovanojo jį žmonių geradari-jau ne vienu žarbiės ordenu.

Dabar Dr. Coulomb atidengė Paryžiuje ligoninę tokiems su-žeistiesiems kareiviams, kurie visiškai abieju arba vienoje akies arba kairiojo veido da-lies. Vienas Amerikos laikra-ščių korespondentas neseniai aplankė minėtąjį daktarą, ku-ris jam rodė ir nelaiminguosius karininkus su dirbtiniais akimais. "Kuomet įėjau į kambarį, (pasakoja korespon-dentas) Dr. Coulomb supazin-dė mane su vienu asmeniu gal nedaugiau trijų dešimtų metų amžiaus, pėstininkų ofi-cierio mundure. Ant vienos rankovės oficerius turėjo dvi stugelį, kurios reiškia, kad du metų kariavo su vokiečiais, o ant kitos—buvo viršininkys stės ženklai. Jis nešiojo aki-nius. Sveikindamasis su juo patėmijai, kad oficeriaus kairioji akis dirbtinė ir kad apie akį ir apatinę kaktos dalį nevisai normališka odos spal-va. Žiūrėdamas į to oficeriaus veidą, pamaniau, kaip turėjo būti baisi žaizda ir kaip stebu-klingas gydymas, jeigu šį vei-dą galėjo padaryti panašu į normališką. Neilgai trukus su-žeistasis nusiėmė atinius. Draug su jais išsiėmė dirbtines akis, antakius, apatinę kaktos dalis ir skruosto dalis. Prieš

mane dabar stovėjo žmogus su bačiausiu veidu, nuo kurio vaikui bėgtų su išgąstingiau-siu kiksnu. Apatinė dalis dirbtinių svarių buvo juoda. Ji laikėsi kune vieno eolio gilumoje. Daktaras man aiški-no: "Šis oficerius tebėra gy-vas tik ačiu Dievo Apveizdai ir geram gydymui musų kari-škose ligoninėse. Jį sužeidė vokiečių kulka "dum-dum," kuri sprogsa palytėjus kaulą. Jam ši kulka išėškė kairią akį, kaktos dalį ir kairiojo skruosto dalį. Mes jam padir-boime akį ir sukabinome ją su stingančiomis veido dalimis. Veido dalis padirbtos iš juodo kaučuko, kurio paviršių nuda-žėme spalvomis harmonizuo-jančiomis su normališku žmo-gaus kumu. Sužeistasis turi da-tokiu prietaisu ir gali juos mainyti, kaip tamsta apykak-les".

Daktaras Coulomb rodė ko-respondentui daug žmonių su netikromis akimis ir veido da-limis. Vienas kareivis neturė-jo netik akies ir antakio, bet ir viso skruosto (žandas). Taip baisios buvo karėje žai-zdos!

Dr. Coulomb'o krioštolinės sąstatos akys labai panašios i buvusias. O tas sunku padary-ti. Beveik kiekvieno žmogaus akies spalvos yra truputį kito-niškesnės. Vienas turi šviesė-liau mėlynas, kitas tamsiau mėlynas, trečias dangiškai mė-lynas ir t. t. Dr. Coulomb tam tikromis chemiškoms reak-cijomis stebėtinai gerai nu-duoda tą akių spalvą.

Minėtojo išradėjo-daktaro kabinetas yra mažas muzėjus. Ten yra surinktos kningos apie dirbtines akis visose kalbose ir visų laikų. Prie sienos, po stiklu iš eilės padėta: auksinė akis mumijos egiptiško ricie-rius Ramzeso Antrojo laikų, akys iš sidabro, iš rago, iš žal-vario, išimtos iš egiptiškų mu-nijų. Taigi dar prieš Kristaus užgimimą žmonės gyveno su dirbtinėmis akimis, nors jos visai nebuvo panašios į tikrą-sias. Po Kristaus užgimimo pirmą stiklinę akį Italijoje pa-darė Venecijoje 1580 metuose, pirmą stiklinę akį Francijoje padarė Nevers'e 1710 metuose, kiauose 1750 metuose padarė akį iš porcelano, Vokietijoje 1800 metuose padarė akį iš cotelio. Dabar gi daktaras Coulomb jau gali padaryti akį iš emalijos ir kvarco.

Daktaras Coulomb padarė akį ir garsiam išradėjui Mar-coni, kunigaikštienei Devon-chire ir kitiems.

IDOMIOS ŽINIOS APIE RUSIJĄ IŠ LAIKRAŠČIO "INDEPENDENT."

Šiomis dienomis p-as G. J. Sosnowskis New Yorko rimtame savaitraštyje padė-jo domos vertą straipsnį: "Freeing Russia." Tame straipsnyje minėtasai auto-rius supažindina amerikie-tius su Rusijos politikiu stoviu pastaruose laikuose prieš revoliuciją. Labai akiva girdėti, kad patys vokiečiai keletą kartų karės laike buvo mėginę sukelti Rusijoje revoliuciją. Jis įvyko, bet su pasekmėmis visai priešingomis vokiečių norui.

P-as G. J. Sosnowski's išrodo faktais, kad "vokie-čiai gerai žinojo, jog Rusi-joje rengiamasi prie revo-

lucijos, kuri privaldė iš-tikti šiuose laikuose, bet jie gal nei sapne ne sapnavo, kad ši revoliucija baigsis tokiu būdu."

Kad vokiečiai keletą kar-tų mėginę atskirai be kitų talkininkų susitaikyti su rusais, tai apie tai dviejų nuomonių negali būti, o du kart jiems vos tik ne-pavyko įkūnyti savo užma-nymą.

"Viduje 1915 metų vasa-ros, — skaitome "Indepen-dent'e" — rusų armiją iš-gimus iš Lenkijos, Vokietija turėjo prirengtas taikos sąlygas su Rusija. Caro rumų intrigantai ir vokie-čiams palanki vyriausybė jau buvo viską prirengę bu-siančiai rusų revoliucijai.

Tą revoliuciją rengė pati valdžia, kad turėtų kuomi pateisinti save prieš civilizuo-tą pasaulį ir talki-ninkus už seperatišką su-sitaikymą su vokiečiais

"Bet suokalbinkiai ne-buvo tikri, kad jų bjauriam žygiui pritars armija, kun-igaikščio Nikolajaus Nikala-jevičio vedama. Užtat nu-tarta ji prašalinti nuo vy-riausios vadovystės ir armi-jų priešakyj pastatyti carą. Tam tikslui atsiekti jie pa-naudojo mitropolitą Pitiri-mą, tuomet Gruizijos egzar-chą, kuris meldė carą sutik-ti but vyriausiu vadu ar-mijų, kad tuomi neva išgel-bėtų nuo vokiečių Petro-gradą ir Maskvą. Didysis kunigaikštis liko prašalin-tas nuo komendavimo, du-ną palceista.

"Tas išdavigas valdžios darbas buvo žinomas dumai ir tikriems patriotams, ku-rie tuojaus pranešė visuo-menei apie tikrą dalykų sto-ją ir laike 24 valandų įvykdė visoje šalyje ramy-bę. Tokiu būdu vokiečių viltis atskiros taikos, delgi šį kartą žlugo.

Po tos nepavykusios re-voliucijos reakcionistai ir vokiečių šalininkai vis gi nemurimo. Darė milžiniš-kus prisirengimus prie ki-tos revoliucijos, kuri žadėjo ištikti vėliau. Ministeris pirmininku liko paskirtas Stuermer'is, kuris greičiau pildė Berlyno paliepmus, negu caro. Visoje šalyje užviešpatavo kiečiausia re-akcija Protopopov'o veda-ma. Geležinkelių ministe-ris Trepov'as taip supainio-jo traukinių judėjimą, kad negalima buvo privežti maisto ne tik miestams, bet ir armijoms į frontą. Del neiklusio geležinkelių val-dymo armijos nei amuni-ci-jos negaudavo gėtiniai.

Pitirimą paskyrė Petro-grado metropolitu ir jis pra-dėjo labai džiaugties savo intekme, kuri nuolat didė-jo caro rumuose. Nuži-dėjus Rasputina, Pitirimio galybė dar padidėjo. Jis tai draug su Stuermer'iu ir Kokovev'u sudarė trium-viratą, kuris manė valdyti Rusiją.

Valdžia nutarė antrą ro-voliuciją sukelti pavasaryj, kad pagelbėti vokiečiams užplusti ant Rusijos. Suo-kalbinkiai neabejojo, kad sumanymas pasiseks, nes žmonių skurdas kas kart didėjo. Patogu prie tokių sąlygų sukelti maištą, o kas

(Pabaiga ant 6-to pusl.)

LABDARYBĖS CENTRO KASININKO APYSKAITA

UŽ 1916 METUS.

Ineigos:

Nuo 1915 metų atliko kasoje	\$ 82.94
Šv. Antano Draugystė iš Cicero, auka	5.00
Trečios Labd. kuopos trečdalis ineigų	7.70
Penktos Labd. kuopos trečdalis ineigų	8.84
Penktos Labd. kuopos paskola Centru	100.00
Antros Labd. Kuopa už konstitucijas	20.00
Antros Labd. Kuopa trečdalis ineigų	16.65
Kunigo A. Gadeiko palikimas	195.00
Ketvirta Labd. Kuopa trečdalis ineigų	128.00
Už kningutes "Apie Labdarybę"	12.50
Juozo Šimkaus auka	1.00
Pirmos Labd. Kuopa trečdalis ineigų	9.72
Kun. P. Saurusaitis už konstitucijas	2.00
Septintos Labd. Kuopa trečdalis ineigų	10.00
Šeštos Labd. Kuopa trečdalis ineigų	11.25
Vainikų dienoje ant kapinių surinkta	179.50
Šv. Širdies Dr-stė iš Dievo Apveizdos parap. meti- nės mokesties	21.72
Šv. Širdies Dr-stė iš Dievo Apveizdos parap. už 5 kning. fėrams	45.00
Pelno iš fėrų Šv. Jurgio svetainėje	283.12
Pirma Labd. Kuopa fėrams surinko	91.55
Trečios Labd. Kuopa trečdalis ineigų	18.20
Pirmos Labd. Kuopa trečdalis ineigų	27.67
Pirma Labd. Kuopa už kning. fėrams	4.10
Šv. Širdies Dr-stė iš Town of Lake, met. mokest. ..	5.36
Šv. Cecilijos Dr-stė iš Town of Lake met. mokest. ..	8.00
Ketvirta Labd. Kuopa už kning. fėrams	61.30
Pirma Labd. Kuopa nuo vakaro	25.52
Šeštos Labd. Kuopa trečdalis ineigų	10.10
Šešta Labd. Kuopa nuo pardavimo kningelių	10.00
Trečia Labd. Kuopa auka	50.00
Kunigo M. Krušo paskola	300.00
Šešta Labd. Kuopa už kningutes	10.00
Šešta Labd. Kuopa nuo vakaro	22.95
Gyvojo Ražančiaus Dr-stė iš Šv. Mykolo parap. pelnas nuo bal.	17.13
Centro Surengtas vakaras ant Town of Lake	15.40
Pirma Labd. Kuopa, iš "Varpelių" pardavimo	6.74
Už kningutes	1.25
Auka iš Dievo Apveizdos parap.	2.00
Antra Labd. Kuopa už lapelius	2.00
Septinta Labd. Kuopa auka	15.00
Šv. Onos Dr-stė iš Šv. Jurgio par. met. mokest.	11.30
Trečios Labd. Kuopos pelnas nuo baltaus	50.00
Penkta Labd. Kuopa paskola Centru	100.00

Viso ineigų 1916 metais buvo\$2,005.51

Išlaidos:

G. A. Pudowai, nuošimtis už skolą	\$360.00
Našlei, iš Šv. Jurgio parap. pašelpa	5.00
Taksų už žemę	338.58
G. A. Pudowai, pusmetinis nuoš. už \$12,000 skolos ..	360.00
Assessmentas už Western Ave. sewer'ą	107.74
Assessmentas už sewer'ą Labdarybės žemėje	590.47

1916 metais išlaidų buvo\$1,761.79

Sutruka:

1916 metais įeigų	\$2,005.51
1916 metais išlaidų	1,761.79

1917 metams atliko\$243.72

1917 Metais iki Balandžio Mėnesiui buvo Ineigų:

Nuo 1916 metų atliko	\$243.72
Septinta Labd. Kuopa, vakaro pelnas ir trečdalis	66.00
Forestieriai iš Town of Lake, auka	5.00
Už kningutes "A plea for the Lithuanians"	70
Penkta Labd. Kuopa, Centru įmokėjo	250.00
Tretininkų iš Dievo Apv. parap. auka	10.00
Ražančiaus Dr-stė iš Dievo Apv. parap. auka	13.56
Šv. Kazimiero Kapinių Komitetas, Labdarybei	2,000.00
Penkta Labd. Kuopa, nuo prakalbų	50.00
Aštunta Labd. Kuopa nuo prakalbų	19.06
Nuo prakalbų, Centro surengtų Dievo Apv. svet.	107.25
Ketvirta Labd. Kuopa trečdalis ineigų	111.78
Pirma Labd. Kuopa už 2 kning. nuo leidimo išlai- mėjimui paveiklo (Kun. F. B. Serafino dovana)	10.00
Pirma Labd. Kuopa už konstitucijas	10.00

1917 metais iki Kovo pabaigai, inėjo viso\$2,897.07

1917 metais iki Balandžio mėnesiui buvo išlaidų:

"Draugo" spaustuvei už 5,000 tikiety	\$ 13.50
P-ui J. Elijošui išmokėta \$570.00 nota	570.00
P-ui J. Elijošui nuošimtis už \$570.00 skolos	58.10
Kun. M. Krušui išmokėta \$300.00 nota (be nuoš.) ..	300.00
P-ui U. Maciejauskiui už 2,000 serijų, išleidimui loto, (kun. M. Krušo dovana)	12.00
"Draugo" spaustuvei, už 500 laiškų	2.75

1917 metais iki Kovo pabaigai išmokėta\$956.35

PATARLĖS IR MINTYS.

Surinko P. MULEVIČIUS.

(Tęsa.)

DARBAS.

Iš darbo pažįstame darbininką.

La Fontaine.

Kas kalvėje dirba, tas kalviu tampa.
Bažnyčios darbas eina palengva.
Lai galva pradeda darbą pirma negu rankos.
Gaisras ir meilė nesa ko "Eik į darbą".
Geras uždarys palengvina darbą.
Tikrybėje, tiems neverta valgyti, kurie darbe neprakaituoja.
Vyro darbas nuo tamsos iki šviesai, moteries gi darbas niekad neužbaigiamas.
Didi darbai privalo but atliekami keliais žodžiais.
Danų Patarlė.

Kartus darbas — saldus miegas.

Pirma dirbk, paskui išsėkis.

Darbo karčios šaknis, bet saldus vaisiai.

PASAULIS.

Pasaulis yra kopėčios vieniems lipt augstyn, kitiems žemyn.

Pasaulis yra tinklas: juo daugiau jame judame, tuo daugiau insipainiojame.

Genys margas, pasaulis dar margsnis.

GYVENIMAS.

Gera ar blogai visi turime gyventi.

Jis nevertas gyventi, kurs gyvena vien dėl savęs.

Jis gyvena prižadų žemėje.

Tas gyvena ilgiausiai, kurs gyvendams visiems įkyri.

Vien jis gyvena tikrai, kurs gyvena ramybėje.

Kas gyvena viena viltimi, tas mirs pasnikaudamas.

Kas gyvena be tvarkos, mirs be garbės.

Svarbu ne tas, kaip ilgai, bet kaip gerai gyvename.

Tamas Kempietis.

Gyvenk ir mokykis.

Italų Patarlė.

Gyvenk ne šiai dienai, bet amžinatvei.

Negyvenk, kad valgytum — bet valgyk kad gyven-
tume.

Lotynų Patarlė.

Negyvenk kitų nuomonėmis.

Reikia gyventi ir mokyties.

Tie gyvena perilgai, kurie pergyvena savo laimę.

Dryden.

Gyvename netaip kaip norime, bet kaip galime.

Graikų Patarlė.

Privalome gyventi su gyvaisiais, ne su mirusiais.

Žmonėms blogai kalbant apie tave, tu gyvenk taip, kad nieks netikėtų.

Platonas.

Neprivalai gyventi vienaip namie, kitaip šviesumoje.

Pagyvensime — pamatysime.

Syrus.

ŽODIS.

Geras žodis visad randa savo žmogų.

Geras žodis užgesina daugiau, negu kibiras vandens.

Geras žodis numalšina didį piktį.

Malonus žodis ir karvę įveda į tvartą.

Ištartas žodis yra sidabras, neištartas auksas.

Šodis ar akmuo, paleisti nebeatšaukiami.

Šodis ne paukštis, sykį išleidęs jo nebepagausi

Rusų Patarlė

Ištartas žodis lyginas paleistai vilyčiai.

Protingam užtenka žodžio.

Aštrus žodis kerta giliau, negu kardas.

Geriaus žodis laiku, negu du po laikui.

Ne žodžiais Dovidas užmušė Galijotą.

Gražus žodžiai kišenių nepripildo.

Sudžius katės nepalakinsi.

Mažiau žodžių daugiau darbo.

Blogi žodžiai nekainuoja brangiau, kaip geri.

Išmintingam pusė žodžio užtenka.

Jis užlaiko žodį, kaip saulė sniegą.

Daug žodžių mažai darbo.

Vienas tikras žodis vertesnis dviejų prisiegu.

Saldieji žodžiai dažnai virsta karčiausiais.

Žodžiai moterims, darbai vyrams.

Žodžiai pilvo nepasotinsi.

Žodžiai be minties į dangų neina.

VANDUO.

Stiklas vandens kartais vertas kibiro vyno.

Geriamas vanduo neapsargina, nei į skolą įvaro, nei
pačią našle padro.

Iš tyro šaltinio teka tyras ir vanduo.

Tykiame vandenyje randama didžiausios žuvys.

Prabėgęs vanduo, maluno nesuka.

Vanduo plauna viską.

Mes nesuprantame vandens vertės kol šulins ne-
užsimeis.

Sutruka:

1917 metais iki balandžiui inėjo	\$2,897.07
1917 metais iki balandžiui išmokėta	956.35

Centro izde pinigų yra\$1,940.72

Kun. A. Staniukynas,

Labd. Sąjung. Centro Kasininkas.

TIESA.

Tiesos sakytojas tankiai randa duris uždarytas.

Neviskas tiesa, kas kalbama.

Ir tiesa neturi but sakoma visad.

Geriaus nukentėti už tiesą, negu praturtėti per me-
lagystę.

(Daugiau bus). Danų Patarlė

IDOMIOS ŽINIOS APIE

RUSIJĄ IŠ LAIKRAŠCIO

"INDEPENDT."

(Pradžia ant 5-to pusl.)

lengviausiai kaip sukilusiai
miniai įkalbėti, kad karė
yra priežastis jų kančių ir
bado ir užtat reikia ją už-
baigti. Suvokietėjusi val-
džia buvo įsitikinusi, kad
žmonės reikalauja taikos, ir
kad ji įvyks.

Dumos paleidimas žadėjo svę.

buti pradžia ir obalsis val-
džios rengiamai revoliucijai.
Vienok duma caro paliept-
mo nepaklausė, nes talti-
ninkų valstybių slapti agen-
tai labai gerai žinojo apie
tuos užmanymus ir grę-
siantį pavojų pranešė žyme-
niams dumos nariams. Vo-
kiečių planuojama revoliu-
cija Rusijoje žlugo, o iškil-
kioniška, kuri nušlavė ca-
rizmą ir suteikė tautai lai-

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu gerb. visuo-
menei, kad aš perkėliau savo
ofisą į Stankuno namą, 3315
S. Halsted St., Tel. Yards
2721.

Dr. J. Jonikaitis,

3315 S. Halsted St., Chicago.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Miesto ofisa: Room 615
19 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Randolph 5346

gyvenimo vieta
2255 So. Halsted Street
Tel. Drovers 5398

Išpardavimas Petnyčioj ir Subatoj,
Balandžio-April 6 ir 7Velyku Išpardavimas
Nauji Pavasariniai
DrabužiaiKotai, Siutai, šlebes, geriaus ru-
šios materijos naujausio stiliausSIUTAI gražus vilnoniai, poplino;
labai gražus stiliaus su kišeniais nuo

\$16.50 iki \$25.00

KOATAI gražios vilnos su dideliais
kalneriais galima gauti spalvuose
žalio, melino ir
aukso \$18.75KOATAI del storu moteru gražios
vilnos ir kitokiu materijolo

\$9.98-\$13.75-\$21.75

JEKUTĖS (WAISTS) Šilkinės dri-
žuotais, ir baltos su kišenais ant šie Ve-
lykinio Išpardavimo tikrai

\$2.50

SLEBES del storu moteru \$9.98
Juodos ir koleruotosSLEBES — ŠILKINĖS, CREPE — su
Georgette rankovem labai gražių spal-
vų nuo

\$12.75 iki \$17.50

COATAI del mergaičiu lankanču
mokykla didžio nuo 6 iki 14

\$3.98 iki \$6.98

COATAI del mažu mergaičiu
šilkio poplin balti ir kitų spalvu
didžio nuo 2 iki 6

\$1.98 - \$3.98 - \$5.98

ATKINS AND FREUND
DEPARTMENT STORE
4805-07-09-11 ASHLAND AVE

Viena Didžiausių Lietuviškų Dra- bužių Krautuvė Chicagoje

(Pradžia ant 2-ro pusl.)

CHICAGOS ŽINIOS

VELYKOMS BESI-ARTINANT.

Nuo Didžiojo Ketvergo iki Velykų katalikų bažnyčiose tyli varpai. Kaikuriuose šalyse sakoma vaikams, buk varpai Ketverge iškeldijauja į Rymą, o Subatoje grįžta. Liturginė varpų ir vargonų tylėjimo priežastis yra ta, kad išreikštų Bažnyčios nuiludimą dėl V. Jėzaus kančios. Kad varpai ir vargonai buvo naujai išrasti, daugelis priešinosi jų įvedimui į bažnyčią. Tų išradimų nevertojimas per tris dienas primena aną pasipriešinimą. Dabar taip gi atsiranda žmonių, kurie nenori įleisti į bažnyčią naujų išradimų.

PRADĖTA TARDYMAI BRANGENYBĖS PRIEŽASČIŲ.

Pagaliaus seniai žadėti federališki tardymai brangenybės priežastimi jau prasidėjo. Viršiausiu tardytoju paskirtas visiems žinomas savo sąžiningumu ir skrupulingumu teisėjas Landis. Kaip jam pavyko šis sunkus darbas, kol kas dar sunku spręsti, bet Landis tvirtai pasiryžęs iš pat šaknų ištirti spekuliantų nedorą elgimąsi.

TRUKŠMINGI RINKIMAI.

Šiame beveik visuose wardose buvo labai trukšmingi aldermonų rinkimai. Gė aštuonioliktoje wardoje, kame aldermonu tapo išrinktas J. J. Touchy, rinkimų laike tarp dviejų partijų iškilo mušys su revolveriais. Tulas William Basket tapo nušautas.

STREIKAS.

Vakar mūsų mieste su-streikavo visi pianų pervežėjai. Streikininkai reikalauja sutrumpinti darbo valandą iki 8 ir 50 centų užmokėsio per valandą. Už valandą viršlaikio sustreikavę darbininkai norėtų gauti po dolerį.

TEATRUOSE KVIEČIA KAREIVIAUTI.

Šiomis dienomis beveik visuose Chicago teatruose prasidėjo agitacija, kad jaunieji stotų į kariuomenę. Paprastai pertraukos laike ant scenos pasirodo kalbėtojas ir keliolika minučių karštai kviečia vyrus rašyties savanoriais.

POLICMONAS SUVAŽINEJO 6 METŲ AMŽIAUS MERGYTĘ.

Policiantas Charles A. Smith iš stoties nuo Sheffield dave važiuodamas gariu dviračiu tur-but mintijo apie kinų imperatorių bei lakštingalę, nes nepatėmijo skersai gatvę greit einančios 6 metų amžiaus mergytės Lauros Fugar (2407 Station st.) ir su visu smarku-

mu užvažiavo ant jos. Neatsargumo pasekmės buvo baisios. Nabagei mergytei liko sulaužyta koja, perskelta galva, sužeisti kiti kūno sąnariai. Dabar gyvybę joje stengiasi palaikyti daktarai brolių Aleksijonų ligoninėje.

VALDŽIOS DARBININKŲ STREIKAS.

Šiomis dienomis Chicagoje jau beveik prasidėjo streikas priklausančių prie unijos darbininkų, kurie atlieka įvairius valdiškus darbus. Delei šio streiko privalės sustoti darbai prie 50 naujai statomų tiltų, prie 60 kanalizacijos stočių, prie 10 vandentvarkų stočių ir prie 50 geležinkelio tiltų.

Sakoma, buk streikininkai nereikalaus nei sutrumpinimo darbo valandų nei padidinimo algos. Esą, jie tik reikalaus neimti į valdiškus darbus kalinių (bridewell) ir nepriklausančių prie unijos.

NAUJAS LIETUVIŲ DRAMATISKAS RATELIS.

Lietuvos Vyčių organizacijos Chicago apskritys rengia dramatišką ratelį iš gabesnių artistų mėgėjų su tikslu kelti lietuvių scenos daile. Labai pageidaujama, kad šis naudingas ir reikalingas sumanymas įvyktų.

Mes dažnai keliame vakarus, bet grožės juose neperdaugiausia.

"NEUTRALIS" PILIETIS.

Tulas Van West, gyvenantis namuose No. 4000 Vincennes ave., norėdamas parodyti savo neutrališkumą iškabino lange visų valstijų tautines vėliavas, o viduje padėjo Suv. Valstijų vėliavą. Kaimynai tą pamatę ėmė protestuoti ir pašaukė policiją. Atbėgę policininkai "neutrališkajam" piliečiui paliepė Suv. Valstijų vėliavą pakabinti viršuje.

SKERDYKLAS DOMIAI SAUGOS NUO ŠNIPŲ.

Iškylus kareiviams tarp Suv. Valstijų ir Vokietijos pramonės įstaigos labai pradėjo bijoti vokiečių šnipų. Chicago skerdyklas ketina apsigyventi geležine, neperlipama tvora, kurioje bus tik dviejų vartai, 120 poliemonų saugojami. Jokių nežinomų asmenų į skerdyklų vidų neįleis. Skerdyklų apskritimui bus paskirti trys nauji gaisrininkų būriai.

WORCESTER, MASS.

Aukos surinktos šv. Kazimiero dienoje (kovo 4 d.) laike koncerto Mechanic'o svetainėje.

Stambesnes aukas davė šie:

Kun. J. J. Jakaitis \$30.00. Pranas Zataveckas \$10.00. Po \$5.00: Monika Bulviečienė, Vincas Marcinkus ir Jonas Šiaudavičius. Po \$3.00: Antanina Šukienė, Pijus Milius. Po \$2.00: Benigna Aniučienė, Alekna K. Aukštikal-

nis, P. Bendzevičius, J. Bratulis, O. Čirvinskis, kun. J. Čaplikas, J. Girda, A. Goštautas, A. Karaliukas, J. Kvedaitis, M. Lukaševičius, K. Mažeika, O. Mačienė, K. Matulis, J. Palubekis, A. Palubekis, J. Palubekis (?), A. Pauliukonis, J. Rakauskas, Iloras Stasevičius, B. Sakauskas, B. Cvikiutė, M. Sutkienė, J. Vaitekunas, J. Vaitkevičius, A. Virbalas, C. Vaškelevičius, E. Juračiūtė.

P. Zansaitė \$1.50.

Po \$1.00: A. Adomanskas, P. Alavočius, K. Aimanavičius, J. Alita, P. Atkočius, A. Anbrazevičiūtė, J. Alatka, P. Aleksandravičius, A. Aliukas, J. Augustaitis, S. Ambrazevičius, M. Alkevičienė, V. Barzdaitis, A. Baudra, A. Bagdaitis, S. Bulonis, S. Budvietis, J. Bagurskis, A. Bendzevičius, V. Blaveskas, J. Baltromaitis, G. Bagdžius, A. Bobinas, J. Buinikis, B. Budvietaitė, M. Budvietaitė, J. Černauska, C. Čirienė, V. Čikanaukas, V. Čirvinskis, J. Čepulis, J. Daučiūnas, J. Driginčius, P. Damušis, A. Dagilis, J. Dabravolskas, J. Danbrauskas, A. Filiponiūtė, J. Geležius, M. Ginkutis, K. Grigaliūnas, A. Grigaliūnas, P. Grigarauskas, J. Gilevičius, J. Grinevičius, A. Gulevičienė, A. Gražulis, V. Ginkus, B. Genys, M. Glavickas, J. Glavickas, R. Glavickas, V. Galiauskas, V. Kuburtavičius, A. Kuzmikas, K. Kriaučiūnas, E. Kuličiukė, A. Keršis, V. Kupstienė, A. Kašeta, M. Kasparavičiūtė, J. Kašeta, V. Kareišis, U. Karaliukė, S. Kisilaukas, F. Kalanta, J. Keršis, U. Laskevičiūtė, O. Lubanavičiūtė, P. Lubinas, P. Liekus, V. Legunas, P. Luobikutis, A. Liutkus, V. Levanavičius, P. Lenevičius, Z. Lideikiūtė, P. Lozoraitis, P. Lubinas, I. Lukaševičius, K. Lektas, P. Mankevičius, M. Maksimavičiūtė, V. Metrikevičius, A. Martišius, B. Marcinkaitė, J. Mažeika, J. Macevičius, L. Miškinis, J. S. Mankauskiūtė, M. Mankevičiūtė, K. Mikelevičiūtė, P. Masaitis, J. Macionaitis, K. Miguza, P. Navickas, J. Naujokaitis, N. N., M. Navikas, P. Navulis, J. Navikas, J. Nausakis, L. Nadzeika, E. Pranašius, E. Puskunigiūtė, M. Puskunigiūtė, V. Palevičius, M. Pinkuvienė, M. Palevičius, J. Pitkus, J. Pukis, J. Pinukas, S. Paltanavičienė, V. Pilius, D. Radzevičius, O. Ridičevičienė, J. Rakauskas, V. Rugienis, K. Ribičauskas, A. Račkus, A. Ramanauskas, V. Rapkevičiūtė, B. Sklutas, P. Šukys, K. Sinkėvičius, M. Sivilkiūtė, A. Šimukonis, J. Šilinskas, J. Slavikas, J. Šlora, J. Steponkaitė, P. Stirbis, V. Seilius, A. Serbentas, J. Stanevičius, J. Špokauskas, O. Šimkienė, E. Šimkiūtė, P. Stanselaitė, K. Šteiva, R. Seilius, J. Stočkus, V. Sviklas, B. Stočiūtė, A. Švenčionas, E. Skliutas, G. Šilale, T. Tautkevičienė, S. Tomašauskas, A. Trunickas, O. Tauperiukė, C. Trunca, J. Urbanavičius, J. Ulickis, K. Valukevičius, J. Vaitkus, A. Vitkauskas, A. Vitkauskas, V. Vilkauskas, M. Valatkevičienė, J. Vieraitis, P. Vi-

MENNEN'S

Originališkas BORATED TALCUM POWDER

Beveik per keturias dešimtis metų, jis yra rekomenduojamas per daktarus, slaugintojas (nurses) kaip geriausias POWDERIS DEL KUDIKIŲ.

Taip pat vartojamas del suaugusių — nuo sutrikusio rankų, karkšo, saulės nudegimo ir tt. Visuomet šlurkita, kad būtų šis pavojus.

Gerhard Mennen Chemical Co., Newark, N. J.

sinskiūtė, A. Visinskas, S. Vitkauskas, M. Vasiliauskas, J. Jakutis, B. Jančiauskas, P. Jaščinskis, J. Jančiauskas, J. Jasaitis, P. Joniškis, R. Janulevičius, S. Jankanta, J. Žemaitis, A. Žolynas, U. Žogaitė, A. Žaliauskas ir P. Sidabra.

Aukos įduotos Tautos Fondo 30 skyriaus valdybai delei Lietuvių Tautiškos Dienos nuo sekančių: J. Cannary \$1.00; L.R.K. Moteryų Sąjunga \$25.00; A. Stočkus \$5.00; N. N. \$350.00; A. Aukštikalnis \$2.00; N. N. \$150; S. Anbrazevičius \$1.00; M. Barysiukė \$1.00; E. J. Jernius \$1.00; A. Filiponiūtė \$1.00; J. Račkauskiūtė \$1; Vincas Stankus (?); Prakupiūtė \$1.00.

Didesnėmis aukomis surinkta \$336.50.

Už tautiškus ženklus, kurių pardavinėjime daugiausiai pasidarbavo P. Stočkienė, O. Širvinskis, K. Matukaičiūtė, O. Vasiliauskaitė ir M. Mikutaičiūtė, gauta \$31.80. Smulkių aukų surinkta \$190.46.

Iš viso \$558.76.

Už įžangą gauta \$604.30. Už programą \$81.50. Tokiu būdu iš viso įplaukų buvo \$1,334.56.

Išlaidos:

Už svetainę \$75.00
Už spaudą 33.00
Orkestrai 12.00
Už gaidas 4.60
Už piano nuomavimą 5.00

Iš viso išlaidų buvo \$120.60. Liko pelno \$1,204.96. Nuo vasario 14 d. š. m., dar įplaukė:

Vienose krikščynose surinkta \$8.55; B. Vaitiekaitis surinko \$2.25; mėnesinių duoklių buvo \$9.30; Jonas Pranaitis užsimokėjo už tris mėnesius \$3.00. Šių aukų \$20.81.

Iš viso išsiųsta į Tautos Fondo Centrą kovo 26 d. \$1,224.81. Seniaus išsiųsta sausio 24 d. \$192.65. Vasario 10 d. \$21.55.

Taigi, Tautos Fondo 30 skyrius iš viso surinko ir išsiuntė šiais metais \$1,537.51. Pr. Zataveckas, rašt.

TREMTINIAI PAIEŠKO SAVŲJŲ.

Mokslėivis tremtinis bei pabėgėlis Edvardas Turaušis (Antano sunus), paeinantis iš Eržvilko, Raseinių apskr., Kauno gubernijos nori susižinoti su dėdėmis Juozu ir Jonu Turauškais, su teta Barbora Schocott (Kurčevskaja) ir su jos sūnais bei dukterimis (Jurgiu, Ona, Barbute ir kitais). Mi-

netieji asmenys malonėkite atsiliepti sekančiu adresu: Russia, gorod Voronež, Gruzovaja 28, učeniku Edvardu Turovskomu.

Juozapas Gaupsas, pirm karės gyvenęs Zakeliskės kaime, Lida vėnų par., Raseinių apskr., Kauno gub. paieško Gaupšo, Šimkų ir Valčiuko.

FARMOS!! FARMOS!!

Parduoda Didžiausioje Amerikoje Lietuvių kolonijoje kame yra 380 Lietuvių apsigyvenusių. Puikiai apiešinėje Scottville, Mich. kur kraštas Lietuviams apsigyventi. Čia tals yfa Farmų Draugystė, o Lietuvišką parapiją. Todel kreipties į Jūs kurie norite turėti gerą gyvenimą pirkitė pas mus farmas kad galėtumėte visus Anglus ir Vokiečius, iš tos kolonijos išprašyti. Mes turime iš jų suėmę jų farmas ir norime jas paduoti, turime didelių ir mity farmų, gviluot, mašinos ir kiti reikalingi daiktai prie uko. Duodame ant išmokos. Norint gauti daugiau informacijų rašykite mums o gausite grafų katalogą ir mapą.

ANTON KIEDIS, Peoples State Bank Bldg., Scottville, Mich.

Vyriškų Drapanų Barganal

Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siūlai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir 25 dol.

Nauji, daryti gatavimi nuo \$15 iki \$35 siūlai ir overkotai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių.

Pilnas pasirinkimas kailių pamušlų overkotų.

Visai mažai vartoti siūlai ir overkotai vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Valizos ir Kuperai.

Atdara kasdien, nedėliomis ir vakarais.

S. GORDON, 1415 S. Halsted st., Chicago.

PAIEŠKOJIMAI

Vienatinis budas giminės su-rasti yra paieškojimas per "D." Paieškojami per "Draugą" daugelis surado savo gentis, draugus ir pažįstamus, kurie per ilgą laiką buvo žinomi. Jei nori bile ką surasti, siųsk paieškojimą į "Draugą" šandien.

— Paieškojimų kaina: —

Vieną kartą 50c.

Trijų kartų \$1.00.

Vieną savaitę \$1.50.

Pilnas galimas siųsk krasos ženklėlis, arba registruotame laiške. Paieškojimas turi but surašytas aiškiai.

Adresuokite:

"DRAUGAS" (Advertising Dept.)

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Paieškau Bronislavo Grigaliūno, paeinančio iš Kauno Rėdybos, Kauno pavieto, Krakų parapijos. Didelių kaimo, jeigu kas žino apie jį arba jis pats meldžius atsiųskti ant žemiau paduoto adreso, nes yra svarbus reikalas jo tėvas yra miręs.

ANTANAS GRIGALIUNAS, Box 541, FOREST CITY, PA.

Paieškau savo sesers Leonoros Sabulienės paeina iš Kauno gub. Telšų pay. Siedos miesto ir daugiau pažįstamų ir giminių ir ano adresą: JUOZAS MACIS 1428 Burnet Ave., Syracuse, N. Y.

Parduoda viena sėpa (wallcase) ir 2 "show cases". Atsiųskite koregiclausia į laikrodžių krautuve. Taip pat turu rakandų ant pardavimo.

PETER A. MILLERIS, 2256 West 22nd St.,

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Kamb. 902 National Life Bldg.
29 So. LaSalle st.,
Vakarais 1566 Milwaukee ave.
Central 6390
Residence Humboldt 97
CHICAGO, ILL.

Phone Kensington 3521
D. E. G. KLIMAS
LIETUVIS GYDYTOJAS
2700 E. ANN ST. PHILADELPHIA Pa.

ISMINTIS PARINKO JĄ
SCHULZE'S BUTTER-NUT BREAD
POPIERA APSAUGOJA JĄ

Telefonas: McKinley 8764
DR. A. K. RUTKAUSKAS
Gydytojas ir Chirurgas
2467 S. Western Blvd. ir W. 36 st., Chicago

Tel. Droyer 7048
Dr. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave.
art 47-tos gatvės

DIEŅRAŠTIS
"DRAUGAS"
Kituose Miestuose
Kainuoja tai
\$4.50
Metams
CHICAGOJE
\$6.00

MASTER DESIGNING SYSTEM

Puikiausia ir geriausia mokykla Chicagoje, mokina kirpimo ir designing, vyrų ir moterų drabužių.

PESEKMINGI MOKINIAI VISUR

Mūsų sistema ir ypatingas mokymas padarys jus žinovu į trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteikiame praktišką patyrimą kuomet jūs mokysitės. Elektra varomos mašinos siuvimo skyriuose.

Jūs esate užkvięiami aplankyti pamatyti mūsų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti specialiskai pigią kainą laike šio mėnesio.

Peternos daromos pagal Jūsų mirą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.

Diplomai duodami mokiniams.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. KASNICKA, Pirm.

118 N. LA SALLE St., Kambaris 416-417 Prieš City Hall

PIRMU NEGU PIRKSI GAUK MUSU KAINAS

Ant Durg, Lentų Remy ir Stoginio Popieros

CARR BROS. WRECKING CO.

3003-3039 S. HALSTED ST., CHICAGO

BANKES' COFFEE

The Best

26¢ a lb.

GARSI SANTOS KAVA. 19¢

Visur parduodama po 28c ir po 30c

SVIESTAS Geriausios smetnos geresnis, negi kur jau gauti	RYŽIAI Geriausio rūšies, 10c vertės, parduoda už	COCOA Geriausio Bankes, siuvirys su 1-2 sv.	ARBATA Pirmiausia, Gvantanamo, vertės 50c parduoda po
43c	5c	14c	40c

WEST SIDE
1378 Milwaukee av.
2054 Milwaukee av.
1054 Milwaukee av.
1610 W Madison st.
2880 W Madison st.

1644 W Chicago av.
1836 Blue Island av.
3212 W. North av.
1217 S. Halsted st.
1832 S. Halsted st.
1312 W. 12th st.

SOUTH SIDE
3032 Wentworth av.
3427 S. Halsted st.
4729 S. Ashland av.

NORTH SIDE
406 W. Division st.
720 W. North av.
2640 Lincoln av.
3244 Lincoln av.
3413 N. Clark St.

Dabokite Savo Akis

Įrašykite gerai parinktus akinius stiklus. Paveskite aprūpinti savo akis specialistui, kurs 15 metų darbuosi lenkų šv. Vaitiekiaus parapijos ribose. Akinius parenkame belaukiant.

John J. Šmetana

Akių Specialistas
TEMYKIT NAMO UŽEŠA.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.

Kampas 18-tos gat. Ant Platt's Aptiekos 2-ras angštas
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 v. Nedėl. nuo 9 ryto iki 12-tai
Tel. Canal 5335.